

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

KWARTALNIK HISTORYCZNY

Rocznik LXXXIV

Nr 3

WARSZAWA 1977

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

KWARTALNIK HISTORYCZNY

ROCZNIK LXXXIV
1977

3

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE
WARSZAWA 1977

KOMITET REDAKCYJNY

Ludwik Bazylow, Aleksander Gieysztor, Tadeusz Jędruszczak (redaktor), Irena Koberdowa, Witold Kula, Czesław Madajczyk, Marian Małowist, Jerzy Maternicki, Jerzy Michalski (zastępca redaktora), Edward Potkowski (sekretarz), Emanuel Rostworowski, Franciszek Ryszka, Henryk Samsonowicz, Monika Senkowska-Gluck, Marian H. Serejski, Andrzej Skrzypek (sekretarz), Witold Stankiewicz, Jacek Staszewski, Jerzy Topolski, Marian Wojciechowski, Mieczysław Żywczyński.

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii PAN

00-272 Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, 31-02-61

Państwowe Wydawnictwo Naukowe — Warszawa, Miodowa 10

Nakład 3130+140 egz. Ark. wydawn. 26,0 ark. drukarskich 16,5
Papier druk. sat. kl. III. 80 g 70×100

Oddano do składania 16.IV.1977 r. Podpisano do druku 20.VIII.1977
Druk ukończono w sierpniu 1977 r.

Zam. 247/77

F-17

Cena zł 30.—

Warszawska Drukarnia Naukowa, Warszawa, Śniadeckich 8

1977 K. 36c

СОДЕРЖАНИЕ

Эва Випшицка — Существовали ли в конце древних веков национальные движения?	551
Влодзимеж Ленгауэр — Милитаризм и тирания. Из истории греческой политической мысли в IV веке д.н.э.	565
Веслав Судер — Классификация возраста людей (Возрастная статистика) в Римской империи	583
Станислав Былина — <i>Plenitudo Simplicitatis?</i> Селестин V и францисканские спиритаулисты	593
Зыгмунт Качмарек — Сецессии молодых в национальном лагере Великопольши в 1933—1934 гг.	607
Томаш Стжембош — Военные потери варшавских конспиративных отделов в 1943—1944 гг.	631

ОБЗОРЫ — ПОЛЕМИКИ — ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Януш Жарновски — О книге <i>Общественность Второй Речи Посполитой</i>	659
Люциан Березовски, Ян Секлицки — О начале венгерского государства	679

РЕЦЕНЗИОННЫЕ СТАТЬИ И РЕЦЕНЗИИ

Мариан Тырович — Польская печать в 1661—1864 гг.	685
Станислав Фрыбес, Адам Галос, Кшиштоф Гронёвски — Польская печать в 1864—1918 гг.	690
Януш Жарновски — Споры вокруг истории фашизма	701
Ежи Серчик — Попытки проведения в Австрии реформы по изучению истории	709
ПО СТРАНИЦАМ ИНОСТРАННЫХ ЖУРНАЛОВ	777
ХРОНИКА	791

TABLE DES MATIÈRES

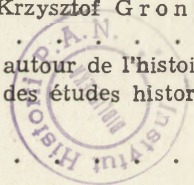
Ewa Wipszycka — Y a-t-il eu des mouvements nationaux au Bas-Empire?	551
Włodzimierz Lengauer — Le militarisme et la tyrannie. Traits de la pensée politique grecque au IV ^e s.	565
Wiesław Suder — Classification de l'âge des habitants de l'Empire romain	583
Stanisław Bylina — Plenitudo simplicitatis ? Célestin V et les spirituels franciscains	593
Zygmunt Kaczmarek — La sécession des jeunes au sein du camp national de Grande-Pologne, 1933—1934	607
Tomasz Strzembosz — Les pertes subies par les détachements militaires clandestins de Varsovie 1943—1944	631

REVUES — POLEMIQUES — PROPOSITIONS

Janusz Żarnowski — Au sujet du livre <i>La société de la Deuxième République</i>	659
Lucjan Berezowski, Jan Sieklicki — Parmi les problèmes qui marquèrent les débuts de l'Etat hongrois	679

CRITIQUES ET COMPTES RENDUS

Marian Tyrowicz — La presse polonaise en 1661—1964	635
Stanisław Frybes, Adam Galos, Krzysztof Groniowski — La presse polonaise en 1864—1918	690
Janusz Żarnowski — Controverses autour de l'histoire du fascisme	701
Jerzy Serczyk — Essai de réforme des études historiques en Autriche	709
Lu dans la presse étrangère	777
Chronique	791

SPIS TREŚCI

Ewa Wipszycka — Czy u schyłku starożytności istniały ruchy narodowe?	551
Włodzimierz Lengauer — Militarizm i tyrania. Z dziejów greckiej myśli politycznej IV w. p.n.e.	565
Wiesław Suder — Klasyfikacja wieku ludzi w imperium rzymskim	583
Stanisław Bylina — Plenitudo simplicitatis? Celestyn V i spirytualowie franciszkańscy	593
Zygmunt Kaczmarek — Secesje Młodych w obozie narodowym w Wielkopolsce w latach 1933—1934	607
Tomasz Strzembosz — Straty bojowe warszawskich oddziałów konspiracyjnych 1943—1944	631

PRZEGLĄDY — POLEMIKI — PROPOZYCJE

Janusz Żarnowski — W sprawie książki <i>Spółczesność Drugiej Rzeczypospolitej</i>	659
Lucjan Berezowski, Jan Sieklicki — Z problematyki początków państwa węgierskiego	679

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Marian Tyrowicz — Prasa polska w latach 1661—1864	685
Stanisław Frybes, Adam Galos, Krzysztof Groniowski — Prasa polska w latach 1864—1918	690
Janusz Żarnowski — Spory wokół historii faszyzmu	701
Jerzy Serczyk — Austriacka próba reformy studiów historycznych	709

*

Die Rolle der Volksmassen in der Geschichte der vorkapitalistischen Gesellschaftsformationen — Maciej Salamon	715
S. M. Burstein, Outpost of Hellenism — Henryk Kowalski	718
Kwintus Kurcjusz Rufus, Historia Aleksandra Wielkiego — Józef Wolski	720
R. Ernst, Die Nordwestslaven und das fränkische Reich — Jerzy Strzelczyk	722
G. Labuda, Fragmenty dziejów Słowiańszczyzny zachodniej — Lech Leciejewicz	724
M. Kosman, Drogi zaniku pogaństwa u Bałtów — Stanisław Tworek	728
Decreta Regni Hungariae — Stanisław Russocki	732
Landshut 1475—1975 — Roman Heck	734
J. Wiesiołowski, Ambroży Pampowski — starosta Jagiellonów — Antoni Gąsiorowski	736
M. Serwański, Henryk III Walezy w Polsce — Władysław Czaplinski	738
Habsburgs and Zaporozhian Cossacks — Zbigniew Wójcik	741
L. Berow, Dwiżenieto na cenite na Bałkanite prez XVI—XIX w. — Jerzy Tomaszewski	745
M. Wawrykowa, Dzieje Niemiec 1648—1789 — Józef A. Gierowski	747
J. Lebedys, Lietuvių kalba XVII—XVIII a. viešajame gyvenime — Henryk Wisner	753

T. Mencil, Galicja Zachodnia 1795—1809 — Stanisław Grodziski . . .	754
J. Jasiński, Andrzej Samulowski 1840—1928 — Tadeusz Cieślak . . .	758
G. Pierre-Charles, Génesis de la Revolución Cubana — Tadeusz Łepkowski	759
Działacze Towarzystwa Naukowego w Toruniu 1875—1975 — Józef Borzyszkowski . . .	762
J. Tomicki, Dzieje II Międzynarodówki 1914—1923 — Wiesław Balcerak, Leon Ziaja . . .	764
F. Biały, Niemieckie ochotnicze formacje zbrojne na Śląsku 1918—1923 — Wacław Ryżewski . . .	768
I. Gieysztorowa, Wstęp do demografii staropolskiej — Helena Madurowicz-Urbańska . . .	770
„Relations Internationales” — Józef Łaptos . . .	773

NA ŁAMACH CZASOPISM ZAGRANICZNYCH

Teoria. Historia historiografii. Polonica — Jacek Banaszekiewicz, Stanisław T. Bębenek . . .	777
--	-----

INFORMACJA

Zbiory Instytutu Polskiego i Muzeum im. generała Władysława Sikorskiego w Londynie — Leszek Gondek . . .	783
--	-----

KRONIKA

Nauki pomocnicze historii — Barbara Trelińska . . .	791
Franciszkanie w Polsce średniowiecznej — Halina Manikowska . . .	793
Stulecie Archiwum Przemyskiego — August Fenczak . . .	795
XI Sympozjum Polsko-Radzieckiej i Radziecko-Polskiej Komisji Historycznej — Barbara Iwańczyk-Patrycy . . .	796
1500-lecie upadku cesarstwa zachodniorzymskiego — Henryk Kowalski . . .	797
Wiś polska w okresie industrializacji kapitalistycznej — Janusz Socha . . .	798
Główne problemy rozwoju politycznego Polski w latach 1947—1959 — Marian Dyba . . .	800
Dzieło literackie jako źródło historyczne — Jerzy Skowronek . . .	801
Czterdziestolecie pracy naukowej Profesora Aleksandra Gieysztora — Edward Potkowski . . .	802
Z prac Komitetu Redakcyjnego „Kwartalnika Historycznego” — N. K. . . .	804
Łódzkie napisy epigraficzne XIX stulecia — Andrzej Biernat . . .	804
Podhale i Sądecczyzna w czasie okupacji — Andrzej Krawczyk . . .	808
Z prac Międzynarodowej Komisji Historii Porównawczej Kościołów (CIHEC) . . .	809
Regulamin II konkursu PTH na pracę naukową z historii regionalnej . . .	811

LISTY DO REDAKCJI

Historia geografii i geografia historyczna — Jan Tyszkiewicz . . .	813
O <i>Historii Chin</i> — Witold Rodziński . . .	816

Cena 30,— zł

TYLKO PRENUMERATA ZAPEWNI REGULARNE OTRZYMYWANIE

KWARTALNIK HISTORYCZNEGO

Warunki prenumeraty

Cena prenumeraty krajowej:

rocznie zł 120
półrocznie zł 60

Prenumeratę na kraj przyjmują Oddziały RSW „Prasa-Książka-Ruch” oraz urzędy pocztowe i doręczyciele w terminach:

- do dnia 25 listopada na styczeń, I-szy kwartał, I-sze półrocze roku następnego i na cały rok następny,
- do dnia 10 miesiąca, poprzedzającego okres prenumeraty na pozostałe okresy roku bieżącego.

Jednostki gospodarki uspołecznionej, instytucje i organizacje społeczno-polityczne składają zamówienia w miejscowych Oddziałach RSW „Prasa-Książka-Ruch”.

Zakłady pracy w miejscowościach, w których nie ma Oddziałów RSW oraz prenumeratorzy indywidualni, zamawiają prenumeratę w urzędach pocztowych lub u doręczycieli.

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę, która jest o 50% droższa od prenumeraty krajowej, przyjmuje RSW „Prasa-Książka-Ruch” Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw, ul. Towarowa 28, 00-958 Warszawa, konto PKO nr 1531-71 — w terminach podanych dla prenumeraty krajowej.

Bieżące i archiwalne numery można nabyć lub zamówić we Wzorcowni Wydawnictw Naukowych PAN-Ossolineum-PWN, Pałac Kultury i Nauki (wysoki parter) 00-901 Warszawa oraz w księgarniach naukowych „Domu Książki”.

A subscription order stating the period of time, along with the subscriber's name and address can be sent to your subscription agent or directly to Foreign Trade Enterprise Ars Polona-Ruch, 00-068 Warszawa, 7 Krakowskie Przedmieście, P.O. Box 1001, Poland. Please send payments to the account of Ars Polona-Ruch in Bank Handlowy S.A., 7 Traugutt Street, 00-067 Warszawa, Poland.

Kwart. Hist. R. LXXXIV, z. 1, s. 3 — 286, 1977.

Indeks 36310